

Telefon sz: 9.

Nyilteéri cikkek:

garmond sora után **20 kr.** fizetendő.

pók magyarról vallani, az a nyakak közt
oda áll, csak az a baj, hogy sincsenek. De
magyar tanítók sincsenek és Pacha lelkes
igazat írt, hogy az ifjú nemzedék előlho-
dít. Van-e befolyás: a román közközt. mi-
niszter az ottani római. kath. püspökre, avagy
a püspök maga cselekszi ön szantából, hogy
nem gondoskodik magyar papokról és tani-
tókóról: mi nem tudjuk ezt eldönteni. Tény
annyi, hogy magyar kath. lelkesek, tanítók

dolgaiban a romániai róm. kath. magyarok nagy számban vannak. Ezt azon hazánkfiai-tól is tudjuk, kik koronként hazajönnek és ottani szomorú sorsukat elpanaszolják. Azt is tudjuk, hogy a bukaresti róm. kath. magyarok, mintán látták, hogy a Barilából (szent Ferencz rendi zárda) a magyar barátokat ki-pusztították, arra a gondolatra jöttek, hogy ott saját erejükön építtetnek templomot, pap, tanítókat és iskolát és így magyar papot, tanítókat fognak saját erejükön tartani, ha azt a püspök megengedi, de a püspök erről hal-lani sem akart.

A mi a Gazeta azon előzetlődését illeti, hogy Bukarestben senkinek sem jut eszébe a magyar kocsisokat és szolgálokat előlőhosi-tani, erre az a mondani való:

Bukarestben van jelenleg 15 ezer ma-gyar. Ebből 5 ezer protestáns, 10 ezer róm. kath. magyar. Ennek a tíz ezer magyarnak nincs külön temploma, — nincs iskolája. Te-hát nem a magyar kocsisokról, szolgálokról van itt szó, hanem 10 ezer magyarról, kik-nek legnagyobb része ma is magyar alatt-való s így igényük van arra, hogy nemzeti-ségükben megmaradjanak.

Mit mondana a Gazeta, ha a brassói, körülbelül 10 ezer oláhságnak nem lenne egyetlenség iskolája, egyetlenség temploma, ha az ömerajéból állítani akarna, azt nem en-gedné meg a szebeni gör. kol. éresek? Akkor lenne még láma európa-szerte.

Azokkal a magyar kocsisokkal és szol-gálokkal sem kell ám nagyon gunyolódni, mert azok Bukarestben nélkülözhetetlenek a meg is becsülik őket ott a Kokonuk és Ko-koniczár. Mi nem gunyoljuk a brassói olá-hokat azért, mer egy jelentékeny része sze-gény ember, utca sepréssel, csatornák tisztí-tásával, hortársággal, zöldség árusítással, gyári munkával s több effélékkel keresi meg min-dennapi kenyerét, a mi nem is szégyen; sőt becsülettükre válik. Na tehát, azok a bukaresti magyar kocsisok és szolgálok sem gunyolni válnak.

r. 1.

Vidék.

— Levél a szerkesztőhöz. —

I.

Brassó, máj. 12.

Fővárosi, kolozvári és más vidéki la-pokban gyakran jelennek meg a brassói és brassómegyei politikai és társadalmi viszo-nyokra vonatkozó különböző irányú és ér-tékű tudósítások, melyeknek szerzőségével jó-és rosszakaróm sokszor gyanúsítanak engem; mint olyant, a kiről köztudomású, hogy a brassói viszonyokkal és különösen a brassói magyarság helyzetével, vezetőinek irányával elégedetlen vagyok.

Hogy télen nem erőd, és sokszor írá-nyommal és felfogásonnal homlokegyenest ellentétben álló tudósítások szerzőségének gyanúját elhárítsam, és saját szerény véle-ményemet is kifejezésre juttassam, szükségét érzem annak, hogy időnként az itteni viszo-nyokról írjak, és kérem a tekintetes szer-kesztőseget, hogy tárgyilagosa és adataiban mindig valóságot tartalmazó közleményeimet közléséni szíveskedjék.

A magyarság számban, és értelmi, in-tellektuális erőben a legerősebb Brassó vá-róságban. Vagyoni erőben gyengébb a szá-szoknál. Befolyásban gyengébb még a ro-mánoknál is. Főképp az autonomia körében tartozó ügyekben.

Es annak oka az, hogy nincs elismert tekintélyű vezetője, nincs szerve, mely össze-forrassa az összes erőket, mely erejével, su-lyával, tekintélyével maga körébe vonja azo-kat is, a kik most, vagy nem tudódnak a közügyekkel, vagy a magyarság ellenségeinek ügyét mozdítják elő, talán öntudatlanul.

Vármegyénk főispánja sok jóakarattal vezet a vármegye ügyeit.

De nem ismeri eléggé a viszonyokat és az embereket. Nincs helyes értéke és tapin-tata az ügyek intézésében. Hat-hét éve áll a vármegye ellen és még a most lefolyt vá-lasztások előtt is annyira nem volt tisztában azzal, hogy hány magyar választója van Brassó város első választókörletének, hogy az ő támogatását kérő magyar képviselőjelöl-tet azzal fogadta, hogy: „de hisz csak 200 magyar választó van”; holott a magyar vá-lasztók száma a 400-at is meghaladja.

A jó szándék meg van benne, de nem a tervelő, célzatos és körültekintő mun-kálkodás embere; a kinek figyelme mindenre kiterjedne és minden téren pártolódna, buz-dítól, senkielőg gyakorolná befolyását a Magyarországi érdekekben és ügyekben.

Mert a mi viszonyaink között a pusztá platonikus jóakarattal nem visszlak előbbre az ügyet. Igaz, hogy a kormány politikája is a szászokkal való békes viszonyt kívánja fenntartani, és vármegyénk főispánja e mel-lott még, a vármegyei törvényhatósági bi-zottságban és városi képviselő testületben fe-tőltenül többségben levő szászokkal egyet-értve akar eljárni. Ez az „egyetértés” ezu-tán áldozatul kíván minden magyar érdeket, mert az „egyetértés” kedvéért eddig még mindig mi magyarok hoztuk az áldozatot, szász testvéreinkről pedig semmi téren sem várhatunk engedményt.

Pedig mi semmi mást nem kívánunk, mint azt, hogy a jog és igazság elve alapján a magyarság minden téren számarányának és erejének megfelelően érvényesüljön.

A magyarság egyetlen lapja a „Bras-sói Lapok” és egyetlen politikai kurtellte a „Brassói magyarság intéző bizottsága” oly irányban működik, mely alkalmassabb a ma-

gyarság önbizalmának csökkentésére, mint emelésére és el veszi a magyarság kedvét a közügyek iránti érdeklődéstől.

A legutóbbi időben, a városi képviselő testületi tagok választásánál megtagadta a magyarság egy tekintélyes részének azt a kívánságát, hogy 9 helyett 12 magyar képv-iselő testületi tagot követeljen a paktálni kívánó mérsékelt szászoktól. — És most — mikor a magyarság az Intéző bizottság által kötött paktumot nem respektálva, külön ma-gyar jelölteket állított, és ennek folytán a mérsékelt szászok összes jelöltjei a zöld szá-szokkal szemben elbuktak. — most maguk a mérsékelt szászok mondják, hogy kész örö-möst megadták volna még a kívánt 3 tag-sági helyet, — ha azt a Magyarság intéző bi-zottsága hivatalosan kérte, követele volna.

A „Magyarság intéző bizottságának” fér-fiaiban ez az én impressió — nincs még az önbizalom, talán azért, mert a magyar-ság egy tekintélyes része nincs velük; és sa-ját gyengeségüké azzal az öngyilkossággal határos taktikával fedezik, hogy a magyarság gyengeségét hirdelik.

A lezajlott képviselő-választás előtt az-zal indokolták azt, hogy magyar képviselő-jelöltet nem állítanak, hogy az 1186 válsz-tóból csak 300 a magyar. Jól tudták, vagy legalább tudniuk kellett volna, ha az ügyek intézésére vállalkoztak, hogy a magyar szá-vazók száma a 400-at meghaladja.

A képviselőválasztás alkalmával a szá-szok számítása szerint 321 magyar szavazót le; a mérsékelt szászok által magukénak számított 226 szavazó közül 15—20 olyan hivatalnok és róm. hath. vallású német szá-vazó volt, a kit a magyar jelölt részére meg-lehelett volna nyerni és a zöld szászokra is szavaztatni ilenék le. A „Brassói lapok” azon-ban, e lap az intéző bizottság hivatalos lap-ja, még ekkor sem tartotta szükségesnek a magyar választók helyes számát megállapi-tani és védekezni a szász lapok azon állítá-sa ellen, hogy minden magyar választó le-szavazott, holott tény és ezt a névsor kö-zlésével igazolhatom, hogy legalább 70—80 magyar választó tartózkodott a szavazástól.

Most azonban nem lehet letagadni a gyarság erejét és azért kíváncsian várjuk a Magyarság intéző bizottságának ezuláni te-rvékenységét.

Az előjel azonban nem biztató A „választók összeírása” (most van küszöbön és a „Brassói lapok” célzatos vezércikkében az, hogy reményli, hogy a névsor helyes össze-állítás érdekében „azok az urak fognak ha-zafias lelkesedéssel közreműködni, a kik ma-gyar jelölteket akartak győzelemre juttatni”. Azok az urak bizonyára megteszik a saját körükben a magukét, de a téren első sorban a „Magyarság intéző bizottság”-a a feladat; az a bizottság pedig 5 év óta semmi sem tett e téren és úgy látszik most is el akarja ma-gáról hárítani ennek a kötelességnek teljesítését. És még egyet.

A lefolyt választásánál, a magyarság ab-ban a hitben és reményben támogatta a mérsékelt szászok jelöltjét, hogy jövőre minden téren megszűnik na magyarság hát-térbe szorításba.

Es innen egy-két héttel a választás után, már megint mellőzik a magyarságot. A vármegyei központi választóúny akként alakítja a választókat összeíró küldöttsége-ket, hogy ott a hol olyan községek választóinak összeírásáról van szó, a hol csak ma-gyar és román választók vannak, a magyar küldöttségi elnökök mellé kiküld, talán elle-nőzőnek 1—2 más tagot; ellenben ott a hol szász, román és magyar választók is van-nak, ott a kizárólag szászokból álló küldött-ség ellenőrség nélkül működik.

De hát vigasztaljuk magunkat.

A vármegyénél több fontos tisztviselői állás betöltése van küszöbön és reméljük, hogy itt nem fogják mellőzni — a magyar tisztviselőket.

Es vigasztaljuk magunkat azzal a re-ménnyel is, hogy azok, a kik erre hivatot-tak, végre-válára, sok vajadás után elha-tározzák magukat a „Magyarság intéző bi-zottságának” kiegészítésére, illetve újjászervezésére.

Erről a tárgyról a tek. szerkesztőség b. engedelmeivel legközelebb írok.

Zakariás János dr.

A Kemény Zsigmond Társaság ünnepélyes közgyűlése.

M.-Vásárhely, május 16.

E Társaság, a mely csak két évvel e-lőtt ébredt fel mély szendérgéséből, f. hó 16-án tartotta meg ez évi közgyűlést s ez-zel kapcsolatban a második ciklus utolsó fel-olvasó ülését.

M.-Vásárhelynek a szépért, a nemesért mindig lelkesüdni tudó közönsége, a Trans-silvania disztermet szufolágis megtöltötte ez alkalommal. Az érdeklődés főleg azért volt olyan nagy, mert Lukács Béla o. b. t. taná-csos, országos képviselő s e társaság rendes tagja, ma tartotta első felolvasását, székfog-lalóját: sokakat még az is vonzott, hogy szá-mítottak Benedek Elek jelenléteire is, a mi sajnos, de elmaradt.

Midőn a Társaság tagjai a diszterembe léptek, a köztük levő Lukács Bálát a közön-ség lelkesen megéljenzte.

A közgyűlés, Potelei István, a társaság elnökének, emelkedett hangulatu megnyitó-jával vette kezdetét. A kegyelet szép hang-ján emlékeztet meg Apor Károly bárórol, a ki e társaság megalapítója volt, s a ki az első pénzalapot gyűjtötte; ugyancsak szép szavakban méltatta Deák Farkas érdemeit, a

kinek a társaság alapszabályait köszönhet-jük. Végül röviden érintette a Társaság ez évi munkásságát, a melyet sikerült megörö-kítheteni is a „Marosvásárhelyi Füzetek”-ben, a melyből most jelenik meg a 6-ik füzet.

A titkári jelentésből felemlítjük, hogy a társaság működési éveinek másodikában a jelen ciklusban tartatott 8 felolvasás, a melyek közül egy-egy ünnepi felolvasás Bo-lyai Farkas, Rudolf trónörökös és márczius 15. emlékezetének volt szentelve. A Társaság jelenlegi vagyona 5111 frt.

A székely népköltési gyűjtemény szá-mára hirdett első pályázatról Benedek Elek és Jakab Ödön bírálók jelentését Tótfalusi József titkár olvasta fel. Beérkezett 3 pálya-munka, a melyek közül „A magyar dalos nemzet, ajkán hordja érzelmeit” jelgégűnek ítelték oda a 300 koronás pályadíjat. Di-csérlettel tüntették i a „Nyárádmunte” jel-gégűt.

Ez, valamint a 3. pályamunkára vo-natkozólag is kijelentették, hogy ezekből is a használható adatokat közölni fogja a tár-saság, a szokásos díjazás mellett.

A nyerő jelígis levélke Csutak Lajos segesvári áll. tanító nevét rejtgette, a kit a közönség megéljenzette.

Ezek után a felolvasó asztalhoz ült Lu-kács Béla v. b. t. tanácsos, orsz. képviselő, a ki mély érzéssel és költői lendülettel megírt felolvasásában az utolsó felszólaznak, ug-y-szólv korrajzát adta.

A szép és hazafias felolvasást a közön-ség gyakran megszakította tetszés nyilvání-tásával s végül szólni nem akaró tapsal fe-jezte ki elismerését a felolvasás iránt.

Lukács Bálát Kostka Géza kir. táblai tanácselnök váltotta fel, a ki mint költő mu-tatta be magát a közönségnek. Bájosa három kis költeményével valóságos feltűnést oko-zott az ősz posta, a ki, mint ilyen, eddig is-meretlen volt. Különösen az Egyénis mel-lött... és Rólad álmodtam jó anyám... címűek közvetlen melegségük és bájos egy-szerűségek által keltek nagy hatást.

A felolvasások után a titkár a jövő évi pályázatot hirdette ki, a mely szerint a „Székely népköltési gyűjtemény” számára legalább 15 dal gyűjtendő, a mely még se-hol sem jelent meg. A díj, nyomtatott íven-ként 30 frt. Határidő 1898. márcz. 1.

Végül Kovács Ferencz apátléplébános, a vaskorona rend lovagja és a társaság társ-elnöke közönte meg nemes hévvel előadott szónoklatában a felolvasók szíves fáradságát s a közgyűlést bezárta.

Este igen sikerült hangversennyel össe-kötött táncmulatságot rendezett a társaság.

A hangversenynak különös érdekességet az kölcsönzött, hogy 13 eredeti székely nép-dalt adott elő az ez alkalomra szervezett da-loskar, Marthy György vezetésével. A kart zongorán Temesváry Mihályné urhölgy ki-sérte. Ugy a kar, mint a magán részeket éne-kelt urak és hölgyek, valamint a zongora ki-sérletet szolgáltatott Temesváryné urhölgy a legzajosabb sikert érték els jól megérdemelt tüntető tapsban részesültek.

Végül Bedőházi János alelnök olvasta fel egyik humoros elbeszélését.

Igy teljesíti M.-Vásárhely feladatát a Kemény Zsigmond társaság két év óta, s mindezen nagy siker egy ember fáradhatlan működésének tulajdonítható, ki nem más, mint neves írónk Potelei István, a társaság elnöke.

Abás

Gróf Kornis Viktor kitüntetése.

Deés, május 16.

(Kiküldött tudósítónktól.)

Ünnep napja volt tegnap Deés városá-nak és Szolnok-Dobokamegyének. Az ered-ményes munka, a közügyek terén való si-keres fáradozás, a 20 éven át nem lankadó üzenetlen cselekvés szép és maradandó ered-ményének ünnepét ülték.

Ez ünnepben nem volt semmi mester-keítés. Egyszerű, nemes és fenklét volt min-den vonásban, mint maga az ünnepelt, a ki nem hivalkodó, de a kinek munkássága nyo-mán minden felé áldás fakad.

A Szolnok-Doboka megyei gazd. egylet m. é. nov. 19. gyűlésén indítványozta Flóth Adolf, hogy az egyleti ügyeket 20 év óta vezető Kornis Viktor grófot, ki életének ja-vát az egyesület életésére fordítja, kinek ügyszeretete, buzgalma példamást képez s ki-nek munkássága folytán az egylet a megyén kívül is jó hírnevet érdemelt ki, tüntetessék ki azzal, hogy arcképét festessék meg az egye-sületi iroda számára és gondoskodjanak ün-nepélyes leleplezéséről.

Ez az indítvány viszhangra talált, az életnagyságu arckép elkészült s a nemes gr. munkásságát méltató ünnepből részt kért nem csak a város és megye, hanem az országos testületek, a földművelésügyi miniszter, a kormány is. A szép ünnepre a királyi kegy azzal helyezett koronát, hogy a Lipót-rend kis keresztjével tüntette ki a minden körben népszerű nemes grófot.

A lefolyt ünnepélyről szóló részletes tudósítást az alábbiakban közöljük.

Ünnepi közgyűlés. d. e. 10 óra-kor szorongásig megtelt a gazd. egylet ta-nácskozási terme, Voith Simon alelnök nyi-totta meg a gyűlést, s felkért 3 tagot, hogy az elnököt a gyűlésre meghívják.

Eljénzés tört ki, a mikor az elnök meg-jelent.

Voith Simon megnyitotta a gyűlést, előadta, hogy az elnök érdeklve van az első pontnál a vezetésben, felkérte Bíró István nagybirtokost, az ünnepi beszéd elmondá-sára.

Bíró István egy tartalmas, minden rész-leiben kidolgozott szép beszédben vázolta egyetlök elnökének sok oldalú munkásságát és azok áldásos eredményeit. Beszède folya-mán lehalt a lepel a képről, dörgő éljénzés harsant fel és egyhangulag elfogadták szó-nok azt az indítványát, hogy a Kornis érde-meit méltató mai ünnep részletei és beszédei jegyzőkönyvbe iktattassanak.

Ezután a vármegye főispánja kért szót, és az ünnepetet üdvözlővő, általános meg-le-petés és éljénzés között tűzte mellére fel az ő felsége által adományozott Lipót rendet.

A földmívelési miniszter nevében Mald-komes Jeromos üdvözlöte a gróf elnököt. Kozma Döme házifőnök, Ilyés Lajos, az orsz. magyar gazd. egylet kiküldöttje ennek ne-vében, Vöröss S. kir. tanácsos, az Erd. Gazd. Egylet nevében, Torma Miklós alispán a vármegye nevében, Voith Gergely birtokos az EMKE Szolnokdoboka megyei választmánya nevében, Maléter Zoltán orsz. képviselő, vas-utigazgató a szamosölgyi vasutigazgatóság nevében, Hatfaludi József, a Szolnokdoboka megyei takarékpénztár nevében, Bathlen Pál gróf, Beszterce-Naszód megye főispánja a bethleni takarékpénztár nevében, Vöröss Sándor kolozsmonostori igazgató pedig az inté-zet nevében üdvözlöttek az egyaránt kitűnő gazdát, szerény, puritán jellemű férfiut, mint a társadalmi élet előkelő munkását.

Kornis Viktor gróf megilletődött, so-káig szóhoz nem tudott jutni s halásan kö-szönte a kitüntetések e szép sorozatát, a mi-ke nem várt, nem remélt s a mik e napot előtte mindenkorra kedves emléktűt teszik. Kijelenti egyuttal, hogy e nap emlékére ezer frtos alapítványt tesz az egyesület céljaira és a választmányt kéri fel, hogy annak ka-matai felhasználása iránt intézkedjék. Szavait zajos éljénzés követte.

Ezután Voith alelnök feltett kérdésre a gyűlés kimondja, hogy Bíró István indít-ványát elfogadja, az elnök érdemeit méltató mai ünnep részleteit a beszédek szöszrinti felvételével jegyzőkönyvbe iktatja.

Szemmáry József titkár felolvassa a tes-tületek üdvözlő leveleit, melyeket a gyűlés él-jénzéssel vett tudomásul.

Alelnök ezután felfüggeszti 5 perczre a gyűlést, hogy a rendes tárgysorozat letár-gyalható legyen. Erről külön közleményben, a Mindenfélék rovatában tudósítunk.

Bankett. Gyűlés után d. u. 2 óraker társas ebéd következett az Európa szálló nagy-teremben. Az ebédn mintegy 200-an vettek részt.

Az első felkösztöntő Korniss Viktor gr. mondotta a felségcs uralkodó párra, Simó Lajos gr. Kornis Viktorra mondott szép fel-kösztöntő. Bíró István az érkezett üdvözlő sürgönyöket olvasta fel. Dávid Sándor r. k. plébános, br. Bánffy Dezső köztüntető fel, Voith Simon Darányi Ignác miniszterre emelt poharét. Betegh Imre Voith Simon alelnökre köszöntött. Szemmáry József a társ-egyesületek kiküldöttjeit élte. Br. Inczédy Ádám Bornemisza báró főispánra mondott toasztot. Bíró István Szobonya Károly festő mű-vészre emelt poharét. Voith Gergely Torma Mik-lós alispánt élte. Betegh Imre Dezsőfy Aurél grófra az orsz. gazda szövetségére mon-dott köszöntő. Az ünnepélyen s a dísz ebé-den az emilitettekön kívül ott volt a földmi-velésügyi miniszterium képviselőtében Pan-gyeloki Róth Loránd, miniszteri titkár; az Erdélyi Gazd. Egylet képviselőtében: Vörös Sándor kir. tanácsos, Tokaji László titkár, Kuszkó István egyleti tag. Képviselőv voltak a testületek, takarékpénztarak, melyekben Kornis gr. tevékenykedik, több taggal.

A lakoma este 6 óráig tartott s akkor a társaság egy része elutazott, a másik része pedig gróf szentbenedeki birtokára rándult ki.

A mameluk.

Ha nem teremtet volna téged isten:
Kikélnél, mint a gomba vagy penész,
A mely a napvilágon összerogygan,
S csak árnyas, nyirkos tájakon tenyész;
Szükséges vagy, mint a vérpadon a hóhér,
Vagy búnosásnál a hamis tanuk.
— A hatalomnak czinkostása lenni:
Ez a te sorsod, mameluk!

Szörnyállata van más is a világnak
De vacskát mindenik védelmezi;
Ha lelke nincs: vértben támad undor,
Ez a saját fáját meg nem eszi.
Te földfalod, ha kell, bajtársad, véred;
Szereteted? — Mosolyod is hazug!
— A hatalom unszálvivője lenni:
Ez a te sorsod, mameluk!

Jogot nem ismerz; ember nincs előttd;
Nem volt soha s nem is leszen hazád,
Beszólni nem tudsz semmit, a mi szent s nagy,
Osupán a konezot meg a kancsukát.
Azt igérsz titkon, ezzel rémiszt nyilván,
Midőn a voksert járod a falut.
— A hatalom zoldos bérence lenni:
Ez a te sorsod, mameluk!

Születnek, élnek tettevagyó lények
Es tettre képes, bátor férfiak;
A legtöbb elhull, soha cselhoz nem jut
Kapaszkodó, komisz fajod miatt;
Te megvagadsz itt-ott egy káftánvéget,
Szamár vagy s mégis ur lesz általuk.
— A hatalom elődsi barna lenni:
Ez a te sorsod, mameluk!

Mitől kivesznél, nincsen olyan méreg:
Élsz, a mig a nap lesz, és uralkodol.
Szolgálod a szabadságot s az önkényt,
A mint a legfőbb koncozstó csahal

S ha elpusztulsz a pusztuló világgal
Es a világ ismét érvényre jut:

— Hatalom árnya, népjog rákfenéje,
Föltámadsz ujra, mameluk!

B. I.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 17.

— Az éneklő madarak. Április végén, midőn a fülemülék megérkeznek, a sétatéren mindig egy két pár állandó tanýt keres ma-gának. De alig énekelnek néhány napon át, már a madárfogók kivetik hálójukat a sza-bad természet legkedvesebb dalosára és el-fogják, hogy aztán külföldön vagy idehaz eladják. (Bécsben és Berlinben különben hir-detik is az „Ungarische Nachtigall-en”-eket, melyek többnyire az erdélyi részekből kerül-nek oda). A mi rendőrségünk az ilyesmit persze képtelen megakadályozni. Sétatéren, lövöldében és a közeli kertekben mindenütt olálkodnak a madár pusztítók, de soha sincs bántódásuk. A rendőrség nem bírja felfogni, hogy egy szegény madárrablót miért kellene bántani. Hadd vigye a fészkes fülemülét, hiszen elég dolog van a betörőkkel is, kiket elfogni muszáj volna, de nem lehet.

— Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” igaz-gatóválasztmánya 1897. május hó 18-án ked-dén d. u. 4 óraker rendes ülést tart, melyre az igazgatóválasztmány tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Mult ülés (IV./15.) jegyzőkönyve. 2. Pénztári je-lentés ápril. hóból és rendkívüli kiadások utal-ványozása. 3. Miniszteri leiratok: a) a ko-lozsvári V./23-iki szőlőfelújítási értekezletéről; b) a faiskoláról készitendő szabályrendelet tárgyában; c) a keresk. min. a párisi kiáll. biz. ügyében. 4. Magyar hajózási egylet be-adványa vizi utak tárgyában. 5. Pestmegyei gazd. egylet megkeresése a hitelszövetkeze-tek ügyében. 6. Az ülés napjáig beérkezett tárgyak. 7. Indítványok.

— Gazda. egyleti közgyűlés. Nagy ér-deklődés mellett tegnap tartotta a szolnok-doboka megyei gazd. egylet rendes évi köz-gyűlését. A gyűlés tárgysorozatának első-pontja Kornis Viktor gróf arcképének le-leplezése volt. Erről külön közleményben szóló tudósítást adunk. Azután a megyei mező gazdasági bizottság teendőinek az egy-letre való átruházása módosztat s ezzel kap-csolatban az egyleti alapszabályok módosítá-sát tárgyalta. Sorra került ezután az egylet belépése a gazdasági egyesületek szövetségé-be s az egyleti alapszabályokat e határozatnak megfelelőleg függelékekkel látták el. Szemmáry József titkár jelentését a lefolyt év történe-téről éljénzés mellett vették tudomásul. A kerfelfügglő bizottság és a számvizsgálók jelentésének helyben hagyása után az évi működési tervezet és a költségvetési elő-irányzatot állapították meg. Társelnöknek megválasztották Bíró István nagyoró-kereki birtokost. A gyűlés az elnök életésével oza-lott szét.

— Uj táblai bíró. A hivatalos lap leg-ujabb száma közli, hogy Sándor Kálmán to-dai kir. törvényszéki bírónak a királyi ítélt táblai bírói címet és jelölet adományozta a király. S hasonló kitüntetés érte Ballok Károly cs.-gorbói j. bíró is.

— Festő művész Kolozsvárt. Szobor-nya Károly jeles festő művész, a ki közeleb-ből végezte be a Szolnok-Doboka megyei gaz-dasági egylet által ennek tanácskozási terme részére megrendelt Kornis Viktor gr. elnök képét, jelenleg Kolozsvárt tartózkodik.

— Tornaverseny. A dévai tornaverseny, mely június 20-án lesz meg, eddig tizennygy intézetből 500 ifju 35 tanárral jelentkezt, kiknek elszállásolását a dévai társadalom ne-gitségével külön bizottság intézi. Szentke-reszthy báró főispán lelkes fölhlívása a kö-adakozás indult meg. Meggyeserte meleg ér-deklődés mutatkozik a verseny iránt. Az aranyérmeket Hunyadmegye és Déva öze-mével veteti a bizottság, mely mindent elő-követ, hogy a versenyző ifjak kevés költségvel résztvehessenek a versenyen. A végleges pro-gram legközelebb szét fogják küldeni. A ver-senyeken Kolozsvárról is részt vesznek a kö-zép iskolák.

— Főúri esküvő. Báro Schilling Frigyes nagybirtokos tegnapelőtt tartotta es-ükvőjét Szamosfalván báró Jósika Valéria nrhölgygyel, br. Jósika Gábor országgyű-lési képviselő és nagybirtokos leányával. A nők család körben tartott esküvőn a köze-lőbbi rokonok vettek részt, köztük br. Jo-sika Samu, a király személye körüli minis-ter és neje. Az esketési szertartást az örö-mű apa házánál gazdag lakoma követte. Az ifju pár a lakoma után az éjjeli gyorsvonattal Bécsbe, a férj állandó lakhelyére utazott.

— A kolozsvári viz. Lapunk egyik mu-rkatára tegnap nyugodtan kapuczinerezett a „New-York” kávéházban, a hol igen ér-dekes jelenet tanuja volt.

A czirkuszi előadás végeztével egyik nagy czirkusz-barát rohant be a kávéházba és helyet foglalt.

— Pinczér! Egy limonádét!

A pinczér nemsokára hozott egy pohá-ral. A vendég megkóstolta és dühösen pat-tant fel.

— De hiszen ez nem limonádé!

— Pardon! szól a pincér, — az ivó
térészlettem össze!

— Ah! szól a vendég lecsillapulva.
(Az ivóvíz tudvaleg olyan szűrke
lunk, akárcsak a limonádé).

Munkatársunk bevallása szerint a ven-
dég — Salamon Antal tanácsos volt.

— **Malázia.** Böckel Károly előkelő
kolozsvári iparos polgárt — mint részvétellel
társultunk súlyos családi csapás érte. Pár-
nap, a magyar állam vasutak egyik leg-
bárgalmasabb és derekabb hivatalnok párt-
súlyos szenvedés után tegnapi este meg-
halt. Az érdemes polgártérty gyászban sok is-
merőse és tisztelője öszintén osztozik. A
gyászról a következő jelentést vettük:

Alólirottak a magok, ugyiszintén a szá-
mos rokonok nevében is a szív legmélyebb
szóval tudatjuk, hogy az ünnepelőző
napra jó fiú, testvér és rokon. Böckel Á-
ró a magy. kir. államvasutak buzgó hiva-
talnok, f. hó 15-én d. e. 10 órakor, a ha-
tós szentségek áhitatos felvételével, életének
53-ik évében, rövid szenvedés után megszűnt
élete. A megboldogultnak földi részei f. hó
17-én délután 4 órakor fognak kitészap-
pazni. 3. sz. allatti lakásán, a román, kath.
nyelvenkénti gyászszertartás szerint beszentel-
tetni és a közös sírkertben örök nyugalomra
helyeztetni. Hallhatatlan lelkiért az engesz-
telt szentmise áldozatát f. hó 18-án d. e. 10
órákor fognak a főtéri anyatemplomban az
egyk Urának bemutatni; mely mindkét
szentmisztételre a közeli és távoli rokonok,
is ismerősök és barátok szomorúan meg-
gyűlnek. Béke lengjen felejtethetetlen porai fe-
lett! Böckel Károly és neje Frank-Kiss Zsu-
zanna, mint szülők. Böckel Regina, férje
Kajetán Endre és gyermeke: Endre, dr. Böc-
kel Béla és neje Nagy Irma, Böckel Sámuel,
neje Arkosi Gizella és gyermeke: Annuska,
Böckel Zsuzsa és férje Deák Miklós, Böckel
Ilona és férje Szénássy István, mint testvé-
rek, sógorok, illetve sógornők. Frank-Kiss
Károly, Frank-Kiss István, mint unokatest-
vérek. Böckel Erzsébet és férje Hátschek An-
ton, Frank-Kiss Sámuel és neje, öz. Pataki
Istvánné, szül. Frank-Kiss Zsuzsánna, öz.
Böckel Zsigmondné, szül. Frank-Kiss Zsuzsán-
na, mint nagynénje és nagybátyja.

— **Az egyetemi kör** májális mely má-
jus hó 31-én lesz megtartva roham lépé-
sekkel közeledik a megvalósulás felé. A ren-
dezőség élén László Ernő elnökkel kettőzött
buzgalommal munkálkodik, miután a kivitelle-
nek 14 nap áll rendelkezésére. Házi asszo-
nyoknak felkértek: Dr. Gidófalvy Istváné
és dr. Kiss Mórné kik készségesen tettek ele-
get az ifjúság kérelmének. A protektorátot
elfogadják: dr. Fabinyi Rudolf, egyetemi ta-
nár, dr. Farkas Lajos egy. rektor Fekete Gá-
bor kir. táblai elnök, Hegedűs Sándor orsz.
képvisező Grof László István alispán, dr. Má-
tyás Sándor egy. tanár, Palkovics József, cs.
és kir. tábornok. Stuckheil Gyula m. kir. pénz-
igazgató, Szvacsina Géza tanácsos. A meg-
bírókat a napokban bocsátja ki a rendezőség
és azután következik a leányok feladata imá-
dosi a jó időért és a sikerért. Talán lesz fo-
gadtatja!

— **Érdekes esküdtzéki tárgyalás** Ko-
lozsvárt. Pálffy Mihály marosvásárhelyi ügy-
véd és lapszerkesztő ellen Szentmari De-
zso kir. törvényszéki elnök által indított
sajátperben a delegált kolozsvári kir. törvény-
szék, mint sajtóbírósg előtt becsületsértés
és rágalmazásért folyamta tett s máregy-
szer elbírált és a kir. Curia által megsemmi-
nített sajtóbírósgai ítélet és eljárás ellen az
új tárgyalási határnap folyó év május hó
31-ére tűzött ki.

— **A tencsintéri park parasztja.** Min-
den évben alkalmat ad a felszólalásra az a
park felügyelőre alkalmazott lézengő pa-
raszt, a ki az ott üdülő sétáló közönséggel
vargason szokott gorombáskodni. Most ismét
paraszt vettünk a közönség köréből, hogy az a
tábor tisztességes női közönséggel durvász-
kodott. Jól tudjuk, hogy annak a Jónásnak,
vagy micsodának hiányosa a nevelése, de azt
a közönség nevében reméljük, hogy a park
felügyelője alkalmazottja hiányait ki fogja
egészíteni.

— **A kolozsvári r. kath. egyházi kép-
viselő testület** választmányának tegnap d. e.
tartott ülésén Dr. Groisz Gusztáv főgondnok
felmentette azon nyíltéri után adást, melyet
Ludvig Ilona orvónő érdekében Bőjtke László
r. kath. elemi iskolai vezértanító ellen intéz-
tek. A főgondnok élesen elítélte a nevelés-
ügy kárát eredményező nyilvános támadást,
és az ő indítványa következtében utasított
az iskolaszék, hogy a fennforgó ügyben in-
dítvány vizsgálatot és saját hatáskörében a
felmentésekhez képest hozzon ez ügyben
határozatot, a mire annál is inkább szükség
van, mert nem eset eseti, hogy hasonló kon-
fliktusok merülnek fel, a melyek a nevelés
ügyet igen hátrányosan érintik.

— **Májális.** A magyar-fenesi állami
elemiiskola tanulóinak jutalmazására 1897.
évi május hó 23-án a „Kiserdő“-ben nyári
táncvigalmat rendez az állami iskola gond-
noksága. Befejezői szemlényként 40 kr.,
előzője 3 szemlényre 1 ft. Kivonulás az
2 órákor, folytatása este az iskola helyisé-
gben tartatik meg. Felülvezetése a játékon-
yos közönséggel fogadtatnak.

— **Örült vágatás.** A közúti vasut teg-
nap délelőn K. Monostorra igyekvő utasai

könnyen végzetessé válhatók stikli miatt pa-
naszkodtak ma szerkesztőségünkben. A fő-
térrel menő vonat Kiss nevű mozdonyveze-
tője, valószínűleg berugott állapotban oly
dült sebességgel vezette a vonatot, hogy az
utasok nagy része már-már katasztrofától
tarbott. Szerencsére a fűtőben több volt a
józanág, mint a mozdonyvezetőben, mert va-
lamennyire megakadályozta a vonatot. Ugy ér-
tesülünk, hogy Kiss délután is ismételt stikli-
jét. Akkor a vasut felé menőket ejtette kén-
ségbe. Jó lesz megfékezni ezt a fékeveszt-
ett urat.

— **Hymen.** Ditrói Puskás János m. k.
honvéd százados (Kolozsvár) f. hó 8-án ve-
zette oltárhoz öz. Madarasy Lajosné szül
Hügel Berta urnót Sz. Régenben.

— **A magyarlápási olvasó-egylet** 1897.
évi május hó 29-én saját pénztára javára
hangversenyyel egybekötött házfelszentelési
ünnepet rendez.

— **A kolozsvári siketnéma intézet taná-
rai.** A vallás és közoktatásügyi miniszter
Taritzky Ferenczet, a siketnéma kolozsvári
intézete igazgató tanárát, a IX. fizetési osztá-
ly 2 ik, Ulrich Géza tanárt pedig a IX.
fizetési osztály 3 ik fokozatába nevezte ki,
Gacsé Józsefet és Nagy Pébert, ugyanazon
intézet gyakorlatkaiat pedig segédtanítókká.

— **Tornavizsga.** A kolozsvári unitárius
főiskola tornavizsgája június 13-án d. u. 3
órákor lesz a tornaépület helyiségeiben.

— **Eljegyzés.** Modi Elek ev. ref. egy-
házkerületi lelkárnok, tegnap jegyezte el
Moldován Mariskát, öz. Moldován Miklósné
kedves leányát.

— **Bucustély.** Hatházi Ferencz do-
bánygyári igazgató tiszteltére, hogy debre-
czeni új állomására távozni készül, bucusa-
lakomat rendeztek barátai, kártszairai a központi
szálló dísztermében. A lakoma sikeréhez Nagy
Gábor is jelenikönyen járult a kitérő vac-
sorával.

— **Tisza Kálmán** is megszólalt. Hol?
Egy bécsi német lapban. Miért? A kvóta
felemelése mellett. Jön már a vén róka,
hogy szolgálatkészségét bemutassa Bécsben,
s ő legyen tovább is, az a kedves teremtes,
kiben a bécsieknek örömlük telik. Egy bécsi
újságban közzétette, hogy ő nagyobb kvóta-
emelésre is kész, a 67-es kiegyezés érdekében
Hát hogy ne lenne ő kész a nagyobb kvó-
tára is, Mi esik ő reá bőlő? Mondják 40
frt. Kitalik ez bőven a 8 ezer forintos nyug-
díjból, melyet 35 ezer hold birtoka mellett
luz a magyar adózók filléreiből. Az ilyen
jókédvű adakozó könnyen emelheti a kvótát.
És mindezt, tñri ez az ország.

— **A Császár-fürdőben,** Budapest e vi-
lághírű, természetes meleg gyógyfürdőjében
az idén is az igazgatóság sok czélszerű javítá-
st és kényelmi berendezést eszközölt, hogy
az ott gyógyulást kereső közönség minden
tekintetben kielégítve legyen. A szobák és
fürdők olyan kényelemmel vannak berendezve,
hogy semmi kívánni valót nem hagynak fenn,
s mérsékelt árakkal a legszegényebb ember-
nek is lehetővé teszik az ottani életet. S ha
nincs is külsőleg olyan díszes palotája, mint
a szomszédos Lukács-fürdőnek, a biztos
gyógyulást kereső közönség még is őt lát-
ogatja, mert min den reklámozás
nélkül, minden ember tudja, hogy vízének
gyógyhatása csodákat művel s sok ezer em-
ber menekült meg ott reumatikus és egyéb
bajától. S most a közlekedés is a villamos
vasut utján Pesttel olyan kényelmes, hogy
bármely időben át lehet oda jutni, vagy
vissza. Minden színházi előadást kényelmesen
meg lehet Pesten nézni, mert éjjeli 12 óráig
folyton jár a villamos vasut át Budára s ép
a Császár-fürdőnél mindig megáll. Állandó
lakóvendége a fürdőnek még kevés van, a roz-
s időjárás miatt, de mindennap mégis érke-
nek az ország minden részéből és külföldről,
ugy, hogy e hónap végével bizonyára el lesz
foglalva minden szoba. Azért tanácsos, hogy
a ki felakarja keresni, írjon előre az igazga-
tóságnak lakásért. 200 szoba áll ugyan ren-
delkezésre, de a nagy kereslettel szemben
sokszor már kevésnek bizonyult.

— **A Maros-Torda megyei alispán** válasza-
t. Mikó Árpád főispán a napokban elérte-
kezeltet tartott Maros-Vásárhelyen, a melyre
a megye kormánypárti korifens földesurain
kívül becsüdtettek vagy 150 földművelőt is.
A főispán mint mondta, kötelességének érzi,
hogy a félre vezetett mozgalmakat erős kézzel
fékezze meg és rögtön kiadta a parancsot,
hogy Déry Zoltánt kell megválasztani. Déry
Zoltán tudvalegőleg a mult eiklusban a nem-
zeti pártnak volt egyik tagja s a mult vá-
lasztások is fellépett nemzeti párti program-
mal, de hogy a nagy hírnévre vergődött
Dosa Elek választása biztos legyen, az alis-
pánság reményében az utolsó pillanatban
visszalépett. Ilyen manipulációknak közön-
hét, hogy e megyéből a főispán 7 kormányp-
árti képviselőt küldött a parlamentbe. E
hó 19-én lesz a választás, és biztos a Déry
Zoltán alispánsága, így kívánja a főispán; a
ki ezzel akarja begyógyítani a Déry Zoltán
nemzeti párt elvein támadt folytonossági
hiányt. Válgók egészségére.

— **A sármási magyar telepen,**
a napokban történt a második házasságköt-
és. Oseke Lajos vette feleségül Szabédrol
Rund Lusztinát. Igen öröndetes, hogy ez a
két derék magyar község rokonosul együtt
a házasságkötések által. A mint halljuk az

uttelepen még 150 ház áll üresen. A telepí-
tést egyszerre kellett volna végre hajtani, mert
ez a szorványos letelepítés zavarólag hat az
új község kifejlődésére egy értesültünk, hogy
Szabédrol tömegesen készülnek Sármásra át-
települni. 8—10 családnak áttelepítését; Sár-
másra nézve előnyösnek tartanók, gazdasági
szempontokból, mert az újtelepesek külön-
ben a szőlőmiveléshez az erdélyrészi viszö-
nyok szerint nem értenek. A földmivelésben
is a szabédiak utmutatók lennének, mert itt az
egálji viszonyok mások, mint a királyi-
hágón tul. De tömeges áttelepítést a szabédi-
aknak kárhoratjuk, mert kár lenne azt a
derék magyar községet itt a Mezőség szélén
megbontani csak azért, hogy Sármás meg-
népesüljön.

— **A meleg napok** közeledtével, többé
kevésbé mindenkit érdekelni fog, hogy végre
fel van találva egy biztos hatású gyógyszer
láb, kéz, hónaly, altest, vagy bármimemű iz-
adás, valamint az ezzel járó kellemetlen
kizűzőlőgés megszüntetése: A készítmény
„Fehér-féle Pediton“ név alatt van forga-
lomban és megrendelhető a feltalálónál: Fe-
hér István Zsigmond gyógyszerésznél Török
Kanizsán (85 kr. előleges beküldésénél bér-
mentve) Főraktár Kolozsvár és vidéke ré-
szére Bíró János ur gyógyszerésztera az „Óran-
gyalhoz“.

— **Uj sport.** Az amerikai milliomo-
sok új kedvteléssel töltik drága idejüket. Ez
a kedvtelés a mozdony kocsiszás. Gould, a hí-
res milliomos kitérő mozdonyvezető, de a
többi amerikai milliomos gyakorolja a sportot,
a melyet voltaképpen Sutherland herczeg kez-
deményezett, a ki ezt a mesterséget jobban
és alaposabban értette, mint sok okleveles
mozdonyvezető. Downshire márkí direkté
egy vonatot építtetett magának, — csak-
hogy e kedvencz sportját élvezhesse.

— **Talált örölcz.** A nagy vas-
hid tájékán egy ezüst örölcz találtatott.
Igazolt tulajdonosa Haraszthi Jenő belhidut-
czai fűszerüzletében átvetheti.

— **Eladó.** Egy egészen u, igen esi-
nos félfedelt kocsí jutyános áron eladó. Hol?
Megmondja a kiadóhivatal.

— **Eladó** egy majdnem egészen új
magas hajtó kocsí (zandlaifer). Értekezhetni
az „Ellenzék“ kiadóhivatalában.

Moriamur!...

„Moriamur pro rege nostral“
Az ösők lelkesen kiálták,
Utódok ajkán magyarul zeng
Nagy esküszó, nemzetkivánság:
„A nagy királyért, ha kell, meghalunk!“
De szent hazánkért élui akarunk!“

Pozsony végvára, csak ragyogjon
Romod kevély királyi napban!
Két nap ragyog rád mult időkől, —
A történet szól csalhatatlan:
„Két korona, fénylő népek felett,
Mit Habsburg-főre Árpád vére tett“.

MÜVESZET.

A kolozsvári színtársulat M.-Vásárhelyen.
Mint tudósítók írja, a mult heten következő
előadások voltak a m.-vásárhelyi színházban.

Vasárnap: Nagy közönség előtt került
színe Csepreghy Ferencz „Sárga esikő“-ja.
Szentgyörgyi pusztabírája, Turchányi Olga
Erzsikéje, E. Kovács Gyula Csorba Mártonja
igen tetszett. „A böregő“-ben, Forrai Ferike,
Pataki, S. Aldor Juliska, Levey Leó, Lányi
Edit váltak ki derekas játékukkal.

Kedden: Ifj. Dumas Sándor „Kaméliás
hölgye“ telt ház előtt ment. A czimszerop-
ben György Ilona mesteri alakítást muta-
tott be.

Szerdán: „Othello“ E. Kovács Gyulának
egyik legremekőbb alakítása jutott érvényre
ebben a darabban. A megjelent előkelő kö-
zönség minduntalan kitűző órációzával igyeke-
zett is a hála adóját a menüire tehette, le-
róni. K. Szerémi Gizella Desdemona szere-
pében bájos és érdekes jelenség volt.

Csütörtökön: „Mi történt az éjjel?“
című franczia bohózat adalott telt ház
előtt.

Pénteken: „A kis alamuszi“ operette,
melyben S. Aldor Juliska Renard Vicomte
szerepében rendkívül kedves és bájos jelen-
ség volt.

A hétműsora. A Marosvásárhelyt mű-
ködő kolozsvári színtársulat a most folyó há-
ten a következő darabokat adja elő:

Hétfőn: „Durand és Durand“. Kedden
„Orpheus az alvilágban“. Szerdán: „A dolo-
vai nábob leánya“. Csütörtökön: „Század-
végi leányok. Pénteken: „Koldus diák“. Szom-
baton: „Béni bácsi“. Vasárnap: „Gyere-
asszony“.

Vikol Simonnak a kolozsvári jeles tohet-
ségű, derék zenészerzőnek egy szép nótáját
közli a Zenélő Magyarországi legújabb száma.
A nótára Sas Ede ir. szöveget. Ajánljuk a
hangulatos, esinos Zenedarabot, melynek itt

álljunk meg, Hamza Gyuri a czime, a zene-
kedvelők figyelmébe. Élénk és magyaros
motivuma méltók arra.

Színházi hírek. Pál may Ilka legutóbb,
mint az ismeretes, nagy sikertaratott a lon-
doni Savoy-zínházban Sulivannak His Ma-
jesty című operettjében. Ezt az operettet
Pozsolt Kálmán, a Népszínház új igazgatója,
megszerezte és pedig Pál may Ilkának az
öszre tervezett budapesti vendégszereplésére
való tekintettel. — Komáromi Mariska
az öszszel megváltik a Népszínházról s
ezt az értesítéstünk most az új igazgatóság
egy hivatalos kommunikéje megerősíti. A mű-
vésznő, értesítésünk szerint, vagy a magyar
Színháznak, vagy pedig a Magyar Királyi
Operának lesz tagja. — A József-városi Nő-
egylet javára jótékony előadás lesz a
Népszínház-ban, a melynek érdekességét
az egyesület azzal kívánja fokozni, hogy
Strauss Jánost hívja meg, színe kerülő
egyik operettjének dirigálására. — A Vig-
színház igazgatósága, miut halljuk, elfo-
gadta előadásra Kabos Ede M. ab királyné
című háromfelvonásos vígjátékát. — Strauss
„Májusi bor“ című operettjének premiejét
szombaton tartották meg. Szövege unal nas,
de van egy pár csinos énekszáma.

IRODALOM.

Erdélyi Múzeum. Az Erdélyi Múzeum
Egylet bölcsészeti nyelv- és történettudományi
szakosztályának dr. Szádeczky Lajos egyetemi
tanár szerkesztésében megjelenő kiadványa
következő tartalommal jelent meg: dr. Sza-
mosi János: Pompejirol, Téglás Gábor: A
székely-udvarhelyi római castrum és katonai
fürdője. dr. Wertner Mór: Meráni Gertrud
gyilkosai. Irodalmi Szemle: Az Iliász hat első
éneke, ford. Bakai Sándor, ism. — i — Két
magyar essay-író (Baráth Ferencz és Végh
Arthur) könyve; ism. Rácz Lajos. Cicero ha-
tása 2000 év alatt, írta: Zielinsky Th., ism.
Rácz Lajos. Száz év a századok történetéből,
ism. Kepp Frigyes. Különfélék: Kun Róbert
neológia. T. G. Küküllővári sírlelete és
falképek. Szádeczky Lajos. Folyóiratok szem-
léje. S. L.

Erdélyi Irodalmi Társaság f. hó 23-án,
d. e. 11 órákor fogja megtartani az évi záró
ülését, melyen gr. Kun Géza fog elnökölmi.
Az ülésen fel fognak olvasni gr. Kun Géza
(előnki megnyitót), Csengeri János, Apáthy
István, Szabocska Mihály (öltemények), He-
gyesi Vilmos (elbeszélés), Versényi György
(emlékbeszéd Megyes Lajstól). Az érdekes
ülésre felhívjuk a közönség figyelmét.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ táviratait, telefon tudósításait,
és sürgöny-leveleit.)

A népszövetség első vidéki actiója.

Budapest, máj 17.

A népszövetség első vidéki ülése
mintegy 1000 választó polgár jelenlé-
tében tegnap folyt le Kun-Félegy-
házán.

Az ülés a „Korona“ szállóban
folyt le. A 48-as párt előkelő vezér-
tagjai közül jelen voltak Ugron Gábo-
ron kívül Városi Gyula, és Holló La-
jos orsz. képviselők, továbbá Asbóth
Jenő, Felméri Árpád, Szederkényi Nán-
dor és még többen.

Ugron Gábor hatalmas beszédben
fejtegette a népszövetség czéljait. „A
48-as szövetség czélja — így most,
hogy a nép tudatára öbrdjen jogainak
és hatalmának. De ezt csak úgy érhet-
jük el, ha állandó szervezetben erősít-
jük az erőket.

Ha a nép — mondá Ugron —
szervezés által öntudatra öbrd: látni
fogja a hatalmon lévőek galád játékát.
Ezt látván csak megvetéssel sújtja
azokat, kik szabadsága és függetlensége
ellen törnek.

A független polgárságnak a szer-
vezkedés utjára kell térni a hivatalos
hatalommal szemben, különösen akkor,
mikor vannak olyanok is, a kik
ellenzéknek nevezik magukat, de a
kormányt költött titkos megalkuvás
utján elárluljuk a nemzetet.

Kováts lelkész és Holló Lajos fel-
szólalása után a nagygyűlés kimondta
a népszövetség megalakulását.

Mária Terézia szobrának teleplezése Pozsonyban.

Pozsony, május 17.

A Mária Terézia szobor teleplezése
a program szerint folyt le, zuhongó
esőben.

A király megérkezésekor Dröxler
polgármester üdvözölte,

Az üdvözlőre a király felelt. Vá-
laszát így végezte: „Mindig, de főleg
ma különös örömmel jövök a szívem-

hez oly közel álló régi koronázási vá-
rosba.“

A főherczegek 2 órákor már a
szobornál voltak.

A teleplezésen a főherczegek, fő-
herczegnők, előkelőségek és az egész
város jelen volt.

A király Ferencz Ferdinánddal
jött; előtte diszbandérium lovagolt.

A szobrot a mise után leplezték
le. A király beszédére alig bírták né-
gyen öten az átnedvesedett leplet le-
huzni a szoborról.

A teleplezés után a király a fe-
renczrendiek kolostorába ment a to-
rony felszentelésére.

A küldöttségek fogadásánál a ki-
rály válaszában semmi különösebb je-
lentősége nem volt. Mindenki hódola-
tát kegyesen fogadta, kegyelméről biz-
tosította.

Este a diszeloadáson az udvar és
a király jelen volt.

A király ezután Budapestre uta-
zott, hova ma reggel érkezett számos
kitüntetés.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTER.)*

Nyilatkozat.

Az „Ellenzék“ 110. számában Ludvig
Alfréd és Tamás Bálint joghallgató urak,
valamint Kővér Dezső gazdasz ur aláírásá-
val megjelent nyilttéri czikkekre nézve ki-
jelentem, hogy becsületsértés és rágalmazás
miatt az illetékes sajtóügyi bíróságnál fel-
jelentésemet megtettem.

Kolozsvárt, 1897. május 17-én.

Bőjtke László,

Angusztoumi gondnok és
vezér-tanító.

Tájékozásl.

Miután dr. Weitzner Márton ur az
„Ellenzék“ f. évi május 12-iki 107. számá-
ban, dr. Gyurkó László és közte felmerült
affaire alkalmából, általam és barátom Bik-
falvy Albert által feltűnk dr. Gyurkó László-
nak kiadott értesítésünket, a közönség félre-
vezetésére alkalmas módon bírálatta, —
szükségessé tartom közzé tenni, hogy oljá-
rásunkat elbírálás végett ezredem tisztí be-
csütlebírósga elé terjesztetem, és ezen be-
csütlebírósga határozatát annak idején közölmi
fogom.

Zsibó, 1897. május 16-án.

Szilágyi Miklós,

földbirt. és, és kir. tart. hadnagy

Szilágyi Miklós barátomnak fenti köz-
lést teljes tartalmában magamévá teszem,
azon hozzáadással, hogy a cs. és kir. 51-ik
gyalogezred tisztí becsütlebírósga e tárgy-
ban hozandó határozata előtt feltétlenül meg-
hajlok.

Zsibó, 1897. évi május 16-án.

Bikfalvy Albert,

földbirtokos.

A dr. Weitzner Márton urral felmerült
affairem elintézésére annak idején Szilágyi
Miklós és Bikfalvy Albert barátaimat kér-
tem fel, és én eljárásukban nemcsak teljesen
megnyugszom, de sőt közönnelt tartozom
nekik azért hogy nem adtak alkalmat arra,
hogy egy olyan urat rehabilitáljak, ki szóban
forgó ügyben közzétett „válasz“-ban soha
meg nem történt eseteknek állításával be-
igazolta azt, hogy egyebekben kívül a hazu-
dozást is nemcsak szóban, hanem írásban is
hivatásszerűleg tñzi.

Állításaim illusztrálásul szolgáljon az,
hogy dr. Weitzner Márton ur irányának meg-
felelő társadalmi modora miatt annak idején
Kaldrovits Árpád ur által fel lett pótozva,
most pedig általam, s dacára annak, hogy a
Kaldrovits Árpád urtól kapott nyaklevesek is
rajta száradtak, — magát mégis, mint az
„éles kard és töltött pisztoly veszélye“ s a
„művelt társadalom ítelete előtt“ nyilt hom-
lokka és felemelt fővel megállható gentle-
mant tünteti föl.

En ezen urral polemizálni ízetlen dolog-
nak tartom, miért is azt ezennel be is fe-
jeztem.

Zsibón, 1897. évi május 16-án.

36—1897.

407. (3—2)

igt.

Erdőeladási hirdetmény.

A borszéki birtokosság tulajdonát képező „Bánfi” nevű erdőség kereskedelmi fát alólított igazgatóság árverés alá bocsátja és 1897. május 24-ikén d. e. 1/2 órákor a fürdőüzlet irodájában tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja.

Köbméter ár: 1 frt 60 kr., (egy forint hatvan krajczár.) Felhívának venni szándékozik, hogy 5000 frt bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat az árverés napjának d. e. 10 órájáig eladó igazgatósághoz adják be.

Nyílt árverezés kizárt.

Megjegyeztetik, hogy az eladás tárgyát képező fenyőerdő a kir. erdőrendezés-kiszámítása szerint 47741 köbmétert tesz ki. A Vájlá völgyén fekszik, minden oldalról jókarban lévő tölgyes ut által érintve, melyen 2—5%-os lejtőn vízmentes szőlőültetvények a fák a 12 kilométernyire fekvő Maros folyó partjára, mely kedvező körülményt, mint páratlan szállítási előnyt vevők figyelmébe ajánljuk.

Az eladás részletes feltételei igazgató irodájában bármikor megtekinthetők. Kiváncra érdeklődőknek megküldetnek.

Borszék, 1897. április 30-án.

Fürdő-üzlet igazgatóság.

Valódi brünni posztószövetek.

Egy vég 3.10 méter	frt 3-10 jó	valódi
hosszu, teljes uri öl-	frt 4-10 jó	gyap-
töny ára csak	frt 4-80 jó	juból.
	frt 6— jobb	
	frt 7-75 finom	
	frt 9— igen finom	
	frt 10-50 legfinomabb	

Egy vég egy fekete szalon-öltönyhöz 10 frt. — Felöltő-szövetek, loden, peruvia, dosking, állami és vasúti tisztviselőknek való szövetek, legfinomabb kamagarn és cheviotokat stb. stb. küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert

posztógyári raktár: Kiesel-Amhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállítás.

Figyelemre méltó! A t. közönségnek fontos azt tudni, hogy a szöveteket közvetlen helyről való beszerzés esetén sokkal olcsóbban kapja, mint a közvetítő kereskedelem útján. A „Kiesel-Amhof” brünni cég az összes posztókat valódi gyári áron küldi szét és nem számítja hozzá a magánvétel anynyira megkáróított ügyvezető szabóengedélyt.

167. (18—24)

BISCHOFF KATALIN

fűző-műterme és fűző-üzletében

KOLOZSVÁRT, JÓKAI-UTCZA 13. SZ.

Megrendelhetők mérték szerinti könnyű, kényelmes, elegáns állású és tartós fűzők.

Raktáron tart nagy választékban: saját készítményű kész fűzőket, valamint jó minőségű gyári fűzőket.

Gummi-betétes fűzők, emlő-fűzők stb.

Továbbá fűző kellékeket u. m. planchettek, oldalrugók, valódi és utánzott halsont; selyem és czérna fűző szallagokat stb. a legjobb minőségben.

Különösen ajánlom a valódi svéd-aczélból készített planchetteket, melyek ezidő szerint az elismert legtartósabbak.

Fűzőknek levélbeni megrendelésekhez kértik a következő utasítás szerint mértéket venni. Ruhán felülmértve: 1) felső bőség a hátán és mellen át; 2) derék (ör) bőség; 3) csípő bőség; 4) a leendő fűzőhöz kívánt előhossza övtől fel és le; 5) a leendő fűző magassága hónalj alatt; 6) a leendő fűzőnek hátmagassága övtől fel.

Mértékelt árak.

Hálószerűből készített könnyű, tartós nyári kősz fűzők 2 frt 50 kr. darabja. 331. [5—10]

Javításokat jutányosan eszközölök.

UDVARI ANDRÁS

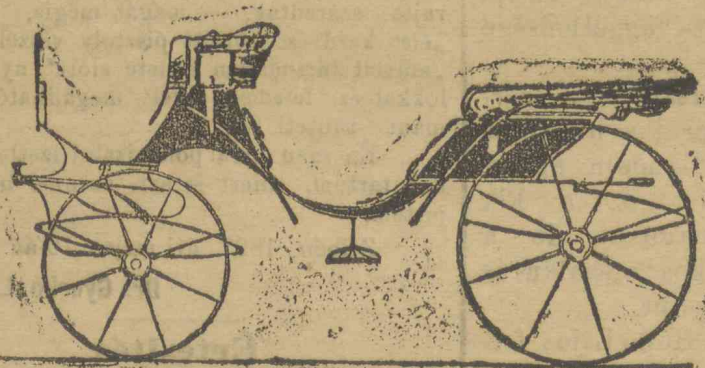
kocsi-készítő

KOLOZSVÁRT,

Belhid-utca Sigmund háza.

[Ipartestület udvar.]

Az ezredes országos kiállításán DISZOKLEVÉL és ÉREMMEL lett kitüntetve jó munkáért.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét szívesen készítményű új kocsiakra felhívni, a melyek nagyobb fővárosi gyárosok készítményeivel kiállják a versenyt úgy csinos, tartós és jutányos árak mellett szolgálom a tisztelt vevőimnek.

Jutányosan elvállalok minden e szakmába vágó javítást, kocsi-lackirozást csakis elsőrendű angol lackokat használok, — a melyből mindig magamnak nagy raktárt tartok.

A nagyérdemű közönség eddig irántam tanúsított becses pártfogását továbbra is kérve

Teljes tisztelettel

UDVARI ANDRÁS,

419. (1—12)

kocsi-készítő.

Videki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

Táviratozom: REIMANN KÁROLY Kolozsvár

Reimann Károly

Kolozsvárt,

a Benigni-palota átellenében.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni az évre bevásárolt

hazai és külföldi márványaim,

ugyszintén Bémis, Schwéd, Bajor és Porosz gránátait, továbbá Syenit, Diorit, Labrador, Gabró stb. első osztályú sirköveim nagyon szép választékban megérkezett; s miután már 9 éve hogy a legnagyobb sirkőgyárosoktól szerezem be készleteimet, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönséget a legjutányosabban szolgálhatom ki.

Továbbá raktáron tartok saját termelésű Bácsoroki mészko sír-emlékeket; elvállalok bármiféle nagyobb szabású épület-munkákat, sírszögélyeket vasrácsos vagy anélkül és durva anyag szállításokat Bácsoroki köveimből nagy mennyiségben is.

Rajzokat ingyen és bérmentve küldök.

Ügynökök mellőzése végett kívánalomra személyes felvilágosításal is szolgálom.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, kiváló tisztelettel:

REIMANN KÁROLY,

294. (13—20)

kőfaragó mester és sirkő-raktár tulajdonos.

Egy darab ára 55 frt, vidékre bérmentve.

GRAPFICA

írré-gép

a leg egyszerűbb szerkezettel, bárki által azonnal használható.

Egyedüli raktár és elárúsítási jog Kolozsvár és vidéke részére

RIGÓ ÁRPÁD papir-kereskedőnél,

„Központi Szálloda” épületében.

420. (1—3)

Egy darab ára 55 frt, vidékre bérmentve.

TAUFFER FERENCZ UTÓDA

NAGYKERESKEDÉS

KOLOZSVÁRT,

BELKÖZÉP-UTCZA 6.

Ajánl legjobb minőségű, teljesen csiraképes

Vetemény, Virág

és Gazdasági magvakat.

Arankamentes franczia és belöldi

LUCZERNA, LÓHER, ANGOL FÜMAGVAK, RÉPAMAGVAK stb.

ÁRJEGYZÉK

kiváncra küldetik.

325. (10—15)

A legjobb szer poloska, bolha, mindennemű konyhaférgék, moly, házi-állatok, élősd stb. ellen.

Kolozsvárt a következő fűszer- és vegyeskereskedő uraknál kaphatók:

Adler Samuel
Barcsay Manó
Bojaki Sándor
Boskovics József
Bréver János
Burger Frigyes

Csorba György
Flóra Gyula
Gergely Ferencz
Haraszhay Jenő
Havas Armin
Hirschfeld Sándor

Jeney Lajos
Kónya Sándor és
Papp Antal
Kováts P. és fiai
Marusán Bogdán
Pap Ernő

Pap Kristóf
Ifj. Pere István
Papp Antal
Rosenthal Mihály
Rosenthal Samu
Segesváry és társai

Somlyay László
Szele Márton
Temesvári Károly
Veress László
Wertheimer Vilim
Wolff J. győgsz.

Zsilinszky Antal
B. Hunyadon:
Beke J.
Schweiger Ferd.
Supka László

Szamosújvárt:
Flórian Jakab
Zabulik Jenő
Marosújvárt:
Mendel Izidor
Virág Tamás

250. (4—12)

Csodálatra méltó hatással bír. öi, mint semmi más hasonló szer mindenféle rovar.

Zacherlin

1. A lepecsételt palackok.
2. A ZACHERLIN név.